

ДО КЛАСТЕРА З ПИТАНЬ ЗАХИСТУ ВХОДЯТЬ СУБКЛАСТЕРИ З ПИТАНЬ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ, ГЕНДЕРНОГО НАСИЛЬСТВА ТА РОЗМІНУВАННЯ

© Є. Каплін, міни, що не розірвалися, знайдені в с. Бахмутка (на лінії розмежування) у 100 м від приватного будинку

ПРОБЛЕМИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ

- **Ситуація у сфері безпеки:** У червні 2017 року УВКПЛ зареєструвало 65 жертв конфлікту серед мирного населення: 12 загинили та 53 поранені. У червні інциденти, пов'язані з мінами, налічували понад чверть жертв серед мирного населення. 11–12 червня с. Ольгінка (Волноваський район, 10 км від лінії розмежування) постраждало від бойових дій, 13 житлових будинків зазнало пошкоджень. Ймовірно, район було обстріляно через розміщення військовослужбовців у селі.
- **Свобода пересування:** 21 червня Спеціальна моніторингова місія ОБСЄ зафіксувала біля пункту пропуску «Станція Луганська» додаткове ушкодження мосту, у зв'язку з яким деякі люди отримали травми. Служба надання першої допомоги доступна лише з 10.00 до 14.00. За обставин, коли 10 000 осіб щодня перетинають контрольно-пропускний пункт, годинами чекаючи своєї черги та перебуваючи на спецї, ці умови є небезпечними. У червні на цьому контрольно-пропускному пункті був зафіксований один смертельний випадок. 8 червня через ескалацію військових дій у деяких частинах Донецької області центр АТО встановив [певні обмеження](#) відповідно до Закону «Про боротьбу з тероризмом». Зокрема, цивільні особи не мають дозволу їздити «незарєєстрованими» дорогами; перебувати на вулиці з 22.00 до 5.00 без документів, що засвідчують особу; не мають дозволу перебувати у лісових масивах та біля водоймищ поблизу таких стратегічних об'єктів (дамби, електростанції, тощо).
- **Мінна небезпека:** Повідомляється, що велика кількість сімей, які проживають уздовж лінії розмежування, не можуть оформити статус малозабезпеченої сім'ї, тому що вони володіють земельними ділянками. Однак, часто ці ділянки є замінованими, і тому, не приносять доходу.
- **Доступ до житла:** Люди в Красногорівці (Мар'їнський район) та Ольгінці (Волноваський район) продовжують жити в пошкоджених домівках, тому що не мають іншого житла. Станом на середину червня, 22 сім'ї-ВПО в Павлограді та 12 сімей-ВПО у Кривому Розі перебувають під загрозою виселення з центрів компактного проживання через заборгованість або закриття цих центрів. У Запоріжжі ВПО починають виїжджати з модульних поселень через погіршення житлових умов: протікання дахів та вимкнення електроенергії. Строк експлуатації модульних будинків не повинен перевищувати три роки і скоро завершиться. Зараз у них продовжують жити 353 ВПО, у той час як 17 вже виїхало. Багато ВПО на практиці не можуть отримати субсидію на комунальні послуги через відмову переважної більшості власників укладати офіційні договори оренди.
- **Доступ до соціальних виплат та пенсій:** Згідно з даними моніторингу партнерів Кластера з питань захисту, у відділеннях Пенсійного фонду та Управліннях соціального захисту спостерігаються черги, що ускладнюють отримання пенсій та соціальних виплат. Додаткова перевірка ВПО відповідно до списків СБУ та Ощадбанку призводить до затримок в отриманні соціальних виплат та пенсій.
- **Реєстрація ВПО:** Особи, переміщені в межах одного адміністративного району Мар'їнки, повідомляють, що місцеві працівники Управління соціального захисту відмовляються реєструвати їх як ВПО всупереч положенням закону «Про забезпечення прав і свобод ВПО». Місцеві жителі та ВПО в Мар'їнці повідомляють, що банки вимагають сплати нарахованих штрафів та пені за позики, незважаючи на те, що Закон «Про тимчасові заходи на період проведення АТО» звільняє осіб, які проживають у районах проведення АТО, від сплати штрафів за несвоєчасне повернення позик.

Для отримання детальної інформації

Анна Річ, координатор кластера з питань захисту, rich@unhcr.org

Садакат Шах Рогані, координатор Субкластера з питань захисту дітей, sroghani@hotmail.com

Олена Кочемировська, координатор Субкластера з питань гендерного насильства, kochemyrovaska@unfpa.org

Мартин Убрехт, координатор Субкластера з питань розмінування, martin.oubrecht@undp.org

Михайло Верич, координатор технічної робочої групи з питань осіб похилого віку та інвалідів, mykhailo.verych@helppage.org

Олена Луканюк, координатор з питань житла, землі та майна, olena.lukaniuk@nrc.no

МІННА НЕБЕЗПЕКА

Більше ніж
7,000 км²
заміновано

Джерело: Субкластер з розмінування

ОСНОВНІ ФАКТИ

ЗАХОДИ, СПРЯМОВАНІ НА ЗАХИСТ

- Партнер Кластера з питань захисту впроваджує три проекти на підтримку громад, спрямовані на поліпшення та створення безпечних умов у місцевому будинку культури у с. Гусельщикове, Новоазовський район, та двох дитячих садках (м. Ясинувата та с. Самойлове).
- У червні було прийнято **судове рішення щодо компенсації за пошкоджене майно** на користь 61-річної жінки, чий будинок був зруйнований через обстріл, її чоловік отримав поранення та пізніше помер. Суд м. Селідове призначив компенсацію в розмірі 2,1 млн гривень. Подробиці в [аналізі, проведеному БФ «Право на захист»](#). Це рішення суду першої інстанції і очікується, що воно буде оскаржене органами влади.
- Данська рада у справах біженців спільно з Маріупольським Союзом Молоді **підтримала 1297 молодих людей** (770 дівчат, 527 хлопців) у проведенні заходів у трьох молодіжних центрах в Краматорську, Маріуполі та Слов'янську.
- Данська рада у справах біженців **відкрила ігрові майданчики для дітей** у Кодемі, Вугледарі та Мирному (Донецька область).
- У червні програма ICLA Норвезької ради у справах біженців, охопила 1509 отримувачів допомоги. Центри з надання правової допомоги у Северодонецьку, Краматорську та Станиці Луганській прийняли 319 відвідувачів та 286 дзвінків на «гарячу лінію».
- З січня по червень 2017 року національна «гаряча лінія» для постраждалих від гендерно обумовленого насильства прийняла 15 512 дзвінків (10 % дзвінків з Донецької та Луганської обл., включаючи непідконтрольну територію). Постраждали повідомили про 4 138 випадків насильства, з яких 40% включали сексуальне та фізичне насильство.
- У червні БФ «Право на захист» підготувала для ВПО та постраждалого від конфлікту населення **Інформаційну записку про отримання субсидій на комунальні послуги**, роз'яснюючи відповідні процедури.

ПРАВОЗАХИСНА ДІЯЛЬНІСТЬ

- 7 червня УВКБ ООН взяло участь у парламентських **слуханнях з пенсійної реформи** та висловило занепокоєння щодо доступу до пенсій жителів непідконтрольної території і запропонувало механізм, що дасть змогу отримувати пенсії на підконтрольній території.
- 8 червня Данська рада у справах біженців організувала в Києві круглий стіл на тему **«Спільні зусилля із захисту прав дітей у збройному конфлікті»** з метою привернути уваги до зобов'язань України впровадити рекомендації Комітету ООН з Конвенції про права дитини та факультативного протоколу до неї.
- 8 червня «Право на захист» та «Донбас SOS» організували прес-конференцію для обговорення прогалин у чинному законодавстві, що призводять до дискримінації ВПО у доступі до соціальних виплат.
- 12 червня «Право на захист», «Крим SOS» та «Восток SOS» провели круглий стіл на тему **«Визначення правового статусу деяких населених пунктів Донецької, Луганської областей та АР Крим»**, на якому автори трьох законопроектів «Про тимчасово окуповані території» представили свої законодавчі ініціативи. Захід був частиною тривалої правозахисної діяльності із забезпечення того, щоб закон «Про окуповані території» враховував питання прав людини щодо свободи пересування, доступу до соціальних виплат та пенсій, надання гуманітарної допомоги та не перешкоджав реінтеграції цих територій.
- 20 червня УВКБ ООН спільно з «Крим SOS» підготували публікацію перекладу українською мовою **Керівних принципів ООН з питань внутрішнього переміщення**.
- 22 червня Моніторингова місія ООН з прав людини в Україні провела зустріч з Міністерством оборони для обговорення **питань житла, землі та майна на території, що постраждала в ході конфлікту**. Моніторингова місія підняла питання військової окупації житла мирного населення та його використання у якості військових баз, а також проблем мародерства і забруднення приватних сільськогосподарських ділянок мінами та боеприпасами, що не розірвалися.
- НУО «Проліска» виступила за **включення певних населених пунктів із зони АТО до Наказу №1085**, та в червні Донецька обласна адміністрація погодилася включити 26 населених пунктів із запропонованих 69.
- Кластер з питань захисту переклав Керівні положення МПК **«Захист потерпілого населення та підзвітність перед ним у рамках циклу гуманітарного планування»** [українською](#) та [російською](#) мовами.

ТРЕНІНГИ/ПОДІЇ

- Норвезька рада у справах біженців провела в Северодонецьку тренінг з **«Надання першочергової правової допомоги ВПО та постраждалому від конфлікту населенню на Сході України місцевими органами влади уздовж лінії розмежування»** для 20 голів місцевих та державних виконавчих органів влади району Станиці Луганської.
- У червні Данська рада у справах біженців/Данська група з розмінування допомогли у проведенні семінару для МінТОТ на тему **«Досвід Грузії в житловій програмі, реституції житла та власності та у координаційних механізмах національного рівня»**.
- 16–17 червня Норвезька рада у справах біженців та Асоціація адвокатів Одеської області провели тренінг: **«Правова допомога ВПО: нормативно-правова база та судова практика»** для 25 адвокатів з Києва, Одеси, Черкаса, Херсону, Полтави та Чорноморську.
- 20 червня Данська рада у справах біженців/Данська група з розмінування провели в Лисичанську **тренінг з питань мінної небезпеки** для асистентів проєктів та волонтерів з організації HelpAge.
- НУО «Гореніє» провела у Дніпрі три **семінари щодо соціально-законодавчих проблем, з якими стикаються ВПО**, для 45 працівників Державного центру працевлаштування, Центру соціальних послуг для сім'ї, дітей та молоді та інших державних установ.
- 24–25 червня НУО «Крим SOS» організувала в Сумах семінар з розробки пропозицій залучення коштів для громадських проєктів для 22 активних ВПО та місцевих активістів із 7 регіонів України.
- 29 червня Фонд народонаселення ООН та GIZ провели у Харкові **тренінг з виявлення осіб, що постраждали від гендерного насильства, їхнього перенаправлення та надання опіки** для 38 постачальників послуг з психосоціальної допомоги, спеціалістів у сфері охорони здоров'я та поліції.